

Број: 01-409-10/19/P-141-85
Датум: 15.04.2020. године

На основу одредби члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), члана 10. став 1. тачка 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10 и 107/19), члана 33. став 1. тачка г. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19), у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву Каурин Ивице из Бање Луке, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 141. редовној сједници, одржаној 15.04.2020. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. **ОДБИЈА СЕ** захтјев Каурин Ивице из Бање Луке од 14.11.2019. године, којим оспорава Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110644883-7359-13343 од 08.08.2019. године у износу од 10.294,82 КМ, за мјерно мјесто ЕД број 85117143, које се налази у објекту у улици Вождовачка број 21, у Бањој Луци, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) примила је, дана 18.11.2019. године, захтјев за рјешавање спора Каурин Ивице из Бање Луке од 14.11.2019. године (у даљем тексту: подносилац захтјева), против Мјешовитог холдинга "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: противна страна) у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са обрачуном неовлаштене потрошње електричне енергије. Подносилац захтјева је приговорио на обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије, који му је противна страна обрачунала због самовољног прикључења објекта на мрежу, иако је прибавио електроенергетску сагласност и потписао уговор о прикључењу. У захтјеву се наводи и да је сва електрична енергија измјерена на бројилу, због чега се не може говорити о неовлаштеној потрошњи. Поред тога, подносилац је истакао да обрачун неовлаштене потрошње није сачињен у складу са одредбама Општих услова за испоруку и снабдијевању електричном енергијом ("Службени гласник Републике Српске" број 90/12 и 81/19) – даљем тексту: Општи услови. Дана 24.12.2019. године, подносилац захтјева је доставио и Обавјештење о обустављању истраге против њега због кривичних дјела крађа електричне енергије

и скидања службеног печата и знака, те тражи да се обрачун неовлаштене потрошње стави ван снаге.

На захтјев Регулаторне комисије, противна страна је, дана 10.03.2020. године, доставила изјашњење о захтјеву подносиоца у коме је наведено да је подносилац захтјева од 2009. године регистрован на мјерном мјесту у категорији потрошње "остала потрошња на ниском напону" - фризерском салон, које се налази у објекту у улици Вождовачка 21 у Вањој Луци. Такође је наведено да је, дана 08.12.2017. године, на захтјев подносица захтјева извршена одјава овог мјерног мјеста. Поред тога, указано је да је, дана 19.10.2018. године, за исто мјерно мјесто донесено рјешење о електроенергетској сагласности, а уговор о прикључењу је закључен 07.08.2019. године када је и плаћена накнада по овом уговору. Противна страна је указала да је, дана 05.08.2019. године, извршена контрола мјерног мјеста подносиоца захтјева, када је утврђено да на бројилу нема дистрибутивних пломби и да крајњи купац неовлаштено троши електричну енергију, јер је неовлаштено прикључио објекат на електродистрибутивну мрежу. Како противна страна наводи, због тога је сачињен обрачун неовлаштене потрошње у износу од 10.294,82 КМ, који је достављен подносиоцу захтјева дана 08.08.2019. године. Противна страна је указала и да је одбијен приговор подносиоца захтјева на обрачун неовлаштене потрошње, те да подносилац још увијек није измирио дуг по том основу. Такође је указано да није било могуће обуставити испоруку електричне енергије, јер подносилац захтјева није дозволио искључење електричне енергије.

Регулаторна комисија је, након што је размотрила све прикупљене доказе у овом поступку, оцијенила да је прибављено довољно доказа на основу којих се може утврдити правилно и потпуно чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа. С обзиром на то, Регулаторна комисија је, на 140. редовној сједници, одржаној 26.03.2020. године, донијела закључак да се овај спор рјешава у скраћеном поступку, када је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Наведени акти су достављени странкама, којима је остављена могућност да у року од осам дана доставе своје коментаре. Такође, на интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије је објављено и обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, у којем је такође указано на могућност подношења коментара на наведене акте. У остављеном року подносилац је доставио коментаре у којима је навео да се не слаже са утврђеним нацртом рјешења, те да је обрачун неовлаштене потрошње неоснован. Поново је указао да није утврђена његова кривица за неовлаштену потрошњу, те да је требало узети у обзир одлуку Окружног тужилаштва у Бањој Луци, које је донијело наредбу о обустављању истраге против њега. Такође, је истакао да су повријеђене и одредбе Закона о заштити потрошача, као и да нема никаквих доказа за његову одговорност. Због свега наведеног подносилац захтјева сматра, да је у овом случају искључиви кривац противна страна, те је предложио да се дуговање по основу неовлаштене потрошње поништи. Уз коментаре на нацрт рјешења нису приложени нови докази.

У поступку рјешавања овог спора извршен је увид у сљедећу документацију: Захтјев подносиоца од 14.11.2019. године, Изјашњење противне стране број 7006/19 од 05.03.2020. године и број 13502/19 од 28.02.2019. године, Захтјев крајњег купца за одјаву мјерног мјеста од 28.11.2017. године, Налог за рад број 1283791 - одјава мјерног мјеста од 08.12.2017. године, Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/15504 од 08.12.2017. године, Рјешење о електроенергетској сагласности број 9380/18 од 19.01.2018. године, Уговор о прикључењу нестандартним прикључком број 9380/18 СТ од 19.10.2018. године, Уговор о јавном снабдијевању електричном енергијом број 913/19 -316 од 09.08.2019. године, Записник о извршеној контроли мјерног мјеста број 03/0108/19

од 01.08.2019. године, Записник о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/07755 од 05.08.2019. године, Детаљне податке о записнику и обрачунским параметрима неовлаштене потрошње од 08.08.2019. године, Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110644883-7359-13343 од 08.08.2019. године, Доставу обрачуна о неовлаштено преузетој електричној енергији број 9641/19 АП/БС од 08.08.2019. године, Предрачун број 132970 од 19.10.2018. године у износу од 833,61 КМ и уплатница на исти износ од 07.08.2019. године, Декларацију о прикључку број 9380-0-18-1-1-1 од 09.08.2019. године, Налог за рад број 1376880 - пријава мјерног мјеста од 09.08.2019. године, Налог за обуставу испоруке електричне енергије због дуга број 1397122 од 18.10.2019. године, Приговор на обавјештење о искључењу од 07.11.2019. године, Записник о онемогућавању приступа мјерним уређајима и електричним инсталацијама од 22.10.2019. године, Молбу од 23.10.2019. године, Одговор на приговор на обавјештење о искључењу број 13502/19 од АП/ДБ од 11.11.2019. године, Обавијест о обустави истраге број Т13 0 КТ 0049574 19 од 05.12.2019. године, Наредбу о обустави истраге број Т13 0 КТ 0049574 19 од 28.12.2019. године.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и увида у приложену документацију странака, утврђене су слjedeће чињенице:

- Подносилац захтјева је од 01.04.2009. године регистрован као крајњи купац на мјерном мјесту ЕД број 85034723, у категорији потрошње "остала потрошња на ниском напону" - фризерски салон, у објекту у улици Вождовачка број 21, у Бањој Луци, иако купац није имао комплетну документацију, нити је прибавио електроенергетску сагласност;
- Мјерно мјесто ЕД број 85034723 је, на захтјев подносиоца захтјева, одјављено и искључено са електродистрибутивне мреже, дана 08.12.2017. године, о чему је сачињен Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем број 001/14404 од 18.12.2017. године;
- Противна страна је за напријед наведени објект подносиоца захтјева, дана 19.10.2018. године, донијела Рјешење о електроенергетској сагласности број 9380/18;
- Дана 01.08.2019. године, запослени противне стране који врши читање мјерних мјеста је утврдио да предметни објект подносиоца у коме се налази фризерски салон ради и да бројило није пломбирано, због чега треба извршити контролу, а што је констатовао Записником о извршеној контроли мјерног мјеста број 03/0108/19 од 01.08.2019. године;
- Подносилац захтјева је са противном страном закључио Уговор о прикључењу нестандартним прикључком број 9380/18 СТ дана 07.08.2019. године, када је и уплатио накнаду за прикључење по овом уговору у износу од 833,61 КМ;
- Дана 09.08.2019. године противна страна и подносилац захтјева су закључили Уговор о јавном снабдијевању електричном енергијом број 913/19 -316;
- Дана 05.08.2019. године, противна страна је извршила контролу мјерног мјеста подносиоца захтјева, којом приликом је утврђено да је ово мјерно мјесто неовлаштено прикључено на електродистрибутивну мрежу, да нема дистрибутивних пломби на поклопцу бројила, као и да купац не дозвољава искључење електричне енергије, што је констатовано Записником о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/07755 од 05.08.2019. године;

- Противна страна је, дана 08.08.2019. године, сачинила обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије, односно Рачун за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ-110644883-7359-13343 од 08.08.2019. године у износу од 10.294,82 КМ и исти дан га доставила подносиоцу захтјева уз акт "Доставља обрачуна о неовлаштено преузетој електричној енергији" број 9641/19 АП/ВС;
- Дана 09.08.2019. године, на основу налога за рад број 1376880 - пријава мјерног мјеста, предметно мјерно мјесто је поново пријављено у категорији потрошње "остала потрошња на ниском напону" под новим ЕД бројем 85117143;
- Обрачун накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију је сачињен у складу са одредбама Општих услова, а подносилац захтјева није извршио плаћање фактурисаног износа по основу неовлаштене потрошње електричне енергије;
- Подносилац захтјева није дозволио искључење његовог објекта са електродистрибутивне мреже о чему је сачињен Записник о онемогућавању приступа мјерним уређајима и електричним инсталација од 22.10.2019. године;
- Подносилац захтјева је, дана 07.11.2019. године, противној страни поднио приговор на најављену обуставу испоруке електричне енергије и обрачун неовлаштене потрошње, на који му је противна страна, дана 11.11.2019. године, доставила одговор на приговор, у којем му је указано на неоснованост његовог приговора и могућност обраћања Регулаторној комисији;

Из достављене документације је утврђено да је објекат подносиоца захтјева у улици Вождовачка 21, у Бањој Луци, неовлаштено прикључен на електродистрибутивну мрежу, те да је постојао основ за обрачун неовлаштене потрошње. Наиме, подносилац захтјева је од 01.04.2009. године, регистрован као крајњи купац на мјерном мјесту ЕД број 85034723, у категорији потрошње "остала потрошња на ниском напону" - фризерски салон, иако није имао комплетну документацију, нити је прибавио електроенергетску сагласност за ово мјерно мјесто, а што је у супротности са одредбама члана 72. став 1. и 2. Закона о електричној енергији и члана 14. став 1. Општих услова.

Дана 01.08.2019. године радник противне стране који врши читање мјерних мјеста је утврдио да предметни објекат подносиоца у коме се налази фризерски салон ради, иако је одјављено и искључено са дистрибутивне мреже ово мјерно мјесто, те да бројило није пломбирано, због чега је указао да треба извршити контролу мјерног мјеста, а што је констатовао Записником о извршеној контроли мјерног мјеста број 03/0108/19 од 01.08.2019. године. Након тога, дана 05.08.2019. године, извршена је контрола мјерног мјеста ЕД број 85034723, од стране тима овлашћеног да изврши детаљну контролу, када је утврђено да је ово мјерно мјесто неовлаштено прикључено на електродистрибутивну мрежу, да нема дистрибутивних плумби на поклопцу бројила, као и да купац не дозвољава искључење електричне енергије. Неовлаштена потрошња је констатована Записником о утврђивању неовлаштене потрошње електричне енергије број 001/07755 од 05.08.2019. године. Дакле, имајући у виду стање које је утврђено контролом на лицу мјеста и које је констатовано записнички, у овом случају је постојао основ за обрачун неовлаштене потрошње из члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, којим је прописано да се под неовлашћеном потрошњом подразумева прикључење на дистрибутивну мрежу без електроенергетске

сагласности и/или уговора о прикључењу, уговора о снабдијевању и уговора о приступу или неовлаштено прикључења на дистрибутивну мрежу након искључења са мреже од стране овлаштеног дистрибутера. Поред тога, одредбама члана 44. Општих услова је прописано, да је неовлаштено прикључење свако дјеловање на дистрибутивну мрежу и прикључак без електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу и свако дјеловање на дистрибутивну мрежу неовлаштених лица, којима је створена техничка могућност преузимања електричне енергије на дистрибутивну мрежу. Одредбом став 2. истог члана Општих услова, прописано је да је крајњи купац или корисник мреже, у случају неовлаштеност прикључења на дистрибутивну мрежу, дужан да дистрибутеру плати обрачунати износ накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију, у складу са одредбама члана 92. Општих услова. Према томе, у овом случају је утврђено да је мјерно место подносиоца захтјева, које је одјављено 18.12.2017. године, неовлаштено прикључено на мрежу без знања дистрибутера и без закљученог уговора прикључењу, који је закључен тек 07.08.2019. године, што несумњиво потврђује постојање неовлаштене потрошње електричне енергије. Због тога су неосновани коментари подносица захтјева на нацрт рјешења, у којим истиче да не постоји доказни и чињенични основ за обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије.

Ово мјерно мјесто је на захтјев крајњег купца одјављено и искључено са електродистрибутивне мреже, дана 08.12.2017. године, што је констатовано Записником о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем број 001/14404 од 18.12.2017. године. За исто мјерно мјесто и прикључак противна страна је на захтјев подносица захтјева, дана 19.10.2018. године, донијела Рјешење о електроенергетској сагласности број 9380/18, будући да ово рјешење није донесено приликом првог прикључења објекта на мрежу, те је подносиоцу захтева понудила закључење уговора о прикључењу, у коме су утврђени трошкови накнаде за прикључење у износу од 833,61 КМ. Међутим, пошто овај уговор није у то вријеме извршен у смислу плаћања потребних накнада, дистрибутер није прикључио ово мјерно мјесто на дистрибутивну мрежу. Наведени уговор није одмах ни закључен, већ је то учињено тек 07.08.2019. године, када је подносилац захтјева платио накнаду за прикључење у износу од 833,61 КМ, а што је потврђено на основу самог уговора. Међутим, из достављене документације је утврђено, да је мјерно мјесто подносиоца захтјева већ раније било неовлаштено прикључено на мрежу, иако није била проведена сва потребна процедура за прикључење на мрежу, због чега су неосноване тврдње подносиоца захтјева да је имао закључен уговор о прикључењу објекта на мрежу, прије него што је утврђена неовлаштена потрошња електричне енергије. Из наведеног Уговора о прикључењу број 9380/18 СТ је утврђено да је уговор датиран на 19.10.2018. године, а да је овај уговор закључен тек 07.08.2019. године. Противна страна је користећи овлаштење из члана 92. став 5. Општих услова, дана 08.08.2019. године, извршила обрачун неовлаштене потрошње у износу од 10.294,82 КМ, а који је подносиоцу захтјева доставила уз акт "Доставља обрачуна о неовлаштено преузетој електричној енергији" број 9641/19 од 08.08.2019. године.

С обзиром да се ради о неовлаштеној потрошњи из члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, приликом обрачуна неовлаштене потрошње, обрачунска снага је правилно утврђена множењем дозвољеног струјног оптерећења проводника преко кога је извршена неовлаштена потрошња од 42 А, са номиналним напоном, а на основу члана 91. став 2. тачка а) подтачка 4. Општих услова. За израчун количине неовлаштено утрошене активне енергије, која се узима приликом обрачуна неовлаштене потрошње, примијењена је одредба члана 91. став 2. тачка б) подтачка 1. Општих услова, а тарифни ставови су одређени на основу одредбе

члана 92. став 2. тачка б) Опшних услова. Као период за обрачун неовлаштене потрошње електричне енергије је узет период од 19.10.2018. године када је издата електроенергетска сагласност за ово мјерно мјесто па до 05.08.2019. године када је утврђена неовлаштена потрошња, а на основу одредбе члана 90. Опшних услова. Дакле, обрачун неовлаштене потрошње је сачињен у складу са одредбама Опшних услова, с обзиром да се ради о неовлаштеној потрошњи електричне енергије из члана 89. став 1. тачка а) Опшних услова, због чега се приликом обрачуна, како је то предложио подносилац захтјева, није могао примјенити члан 91. став 3. Опшних услова, који се примјењује само код неовлаштене потрошње из члана 89. став 1. тачка г) овог акта.

Имајући у виду наводе подносиоца захтјева, а које је изнио и у коментарима на нацрт рјешења, да је Окружно јавно тужилаштво, дана 28.10.2019. године, донијело наредбу о обустави истраге против њега, по поднијетом Извјештају да је починио кривично дјело "Крађа електричне енергије" и кривично дјело "Скидање и повреда службеног печата", треба истаћи да не треба доводити у везу кривичну одговорност за предузимање неовлаштених радњи на мјерном мјесту, која се утврђује у другом поступку, од одговорности за неовлаштену потрошњу која се утврђује и обрачунава у складу са наведеним прописима из области енергетике, посебно што ове двије одговорности не искључују једна другу. За утврђивање обавезе плаћања износа неовлаштено преузете електричне енергије, у складу са напријед наведеним одредбама Опшних услова, релевантна је чињеница да је мјерно мјесто подносиоца захтјева неовлаштено прикључено на мрежу, што је на основу изведених доказа несумњиво утврђено, односно да се ради о виду неовлаштене потрошње из члана 89. став 1. тачка а) Опшних услова. Због тога су неосновани коментари подносиоца захтјева, да је Регулаторна комисија требала узети у обзир наредбу о обустављању истраге против њега, јер у овом поступку није, нити се могла утврђивати кривична одговорност, већ искључиво одговорност за неовлаштену потрошњу електричне енергије, која је уредно документована и обрачуната у складу са напријед наведеним прописима.

Такође су неосноване и паушалне тврдње подносиоца захтјева у коментарима на нацрт рјешења, да нису размотрене његови наводи из захтјева и да нису узете у обзир одредбе Закона о заштити потрошача. Насупрот томе, у рјешењу је дат осврт на све релевантне наводе подносиоца захтјева и детаљно је образложен правни и чињенични основ за обрачун неовлаштене потрошње. Подносилац захтјева осим паушалног позивања на Закон о заштити потрошача, уопште не наводи које су одредбе овог закона повријеђене, нити образлаже у чему се састоји та повреда. Поред тога, подносилац захтјева није доставио никакве доказе за своје тврдње.

Такође, треба истаћи да је обрачун накнаде за неовлаштено утрошену електричну енергију је сачињен у складу са напријед наведеним одредбама Опшних услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја 6. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији утврђено је шта је предмет регулисања Опшних услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији прописано је да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачун и наплате неовлаштено утрошене електричне енергије. Према томе, обрачун неовлаштено утрошене електричне енергије је сачињен у складу са наведеним прописима и због тога је неоснован приједлог подносиоца, на који је указао и у коментарима на нацрт рјешења, да се умјесто обрачуна неовлаштене потрошње, узме у обзир потрошња електричне енергије очитана на бројилу. Подаци о потрошњи електричне енергије

са овог мјерног мјеста се нису могли узети, првенствено што је мјерно мјесто било неовлашћено прикључено на електродистрибутивну мрежу, као и због тога што су са бројила скинуте дистрибутивне пломбе, чиме је створена могућност утицаја на правилно мјерење у смислу одредбе члана 44. став 1. Општих услова.

Што се тиче обуставе испоруке електричне енергије треба указати, да у случају неплаћања дуга по основу испоруке електричне енергије, како дуга по основу текуће потрошње, тако и дуга по основу обрачуна неовлаштене потрошње електричне енергије, дистрибутер има право да обустави испоруку електричне енергије крајњем купцу, како је то прописано одредбама члана 80. алинеја 2. Закона о електричној енергији и чланом 97. став 1. тачка и) Општих услова. Утврђено је да подносилац захтјева и поред постојања дуга по основу неовлаштене потрошње, није дозволио искључење мјерног мјеста, што је констатовано и Записником о онемогућавању приступа мјерним уређајима и електричним инсталацијама од 22.10.2019. године. С тим у вези треба указати, да је крајњи купац на основу одредбе члана 11. став 2. тачка в) Општих услова, обавезан да омогући несметан приступ посједу, прикључку и инсталацијама у објекту овлашћеним лицима дистрибутера и одговоран је за такве поступке у смислу одредби члана 102. тачка 5. Закона о електричној енергији.

Имајући у виду напријед наведено чињенично стање и наведени правни основ, одлучено је као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

С обзиром да се овај спор рјешава у скраћеном поступку и да су трошкови поступка били незнатни, те да ниједна странка у поступку није поднијела захтјев за накнаду трошкова поступка, Регулаторна комисија је, тачком 2. диспозитива овог рјешења, одлучила да свака странка сноси своје трошкове, које је евентуално имала у овом поступку, а на основу члана 27. став 2. Закона о електричној енергији.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић